

Nd.

526. Breytingartillögur

[54. mál]

við frv. til sveitarstjórnarlaga.

Frá meiri hl. félagsmálanefndar (FrS, SV, StG, EH).

1. Við 4. gr. Orðin „heldur sérstaka skrá um merki sveitarfélaga og“ í 2. mgr. falli niður.
2. Við 6. gr. Í stað 4. og 5. mgr. komi ný mgr. svohljóðandi:

Verkefni þau, sem sýslunefndum eru nú falin með lögum, skulu falla til sveitarfélaga. Héraðsnefndir skulu myndaðar um lausn þeirra verkefna. Héraðsnefndir taka við eignum og skuldum sýslufélaga við gildistöku laga þessara nema sveitarfélög, sem aðild áttu að sýslufélagi, óski að yfirtaka þær. Kaupstaðir geta átt aðild að héraðsnefndum og heimilt er að sameina þær með samkomulagi viðkomandi sveitarstjórna. Um héraðsnefndir gilda ákvæði X. kafla eftir því sem við getur átt.
3. Við 7. gr. Í stað orðsins „ráðherra“ í síðari másl. 3. mgr. komi: ráðuneyti.
4. Við 11. gr. Framan við síðari mgr. komi nýr másl. svohljóðandi: Þrátt fyrir þessi ákvæði er ekki skylt að fækka eða fjölga sveitarstjórnarfulltrúum fyrr en íbúatala sveitarfélags hefur verið hærri eða lægri en viðmiðunarmörkin í 8 ár samfellt.
5. Við 13. gr. Greinin orðist svo:

Kjörtímabil sveitarstjórnar er fjögur ár. Almennar sveitarstjórnarkosningar fara fram síðasta laugardag í maímánuði sem ekki ber upp á laugardag fyrir hvítasunnu. Heimilt er, að ósk sveitarstjórna, að fresta kosningum í sveitarfélögum, þar sem færri en $\frac{3}{4}$ hlutar íbúanna eru búsettir í kaптúnum, til annars laugardags í júní. Ósk um frestun kosninga skal hafa borist ráðuneytinu fyrir 1. apríl kosningaársins.

Nýkjörin sveitarstjórn tekur við störfum 15 dögum eftir kjördag.
6. Við 15. gr. Bætast tvær nýjar mgr. svohljóðandi:

Nú kemur enginn framboðslisti fram áður en framboðsfresti lýkur eða svo fá nöfn eru á framboðslistum að sveitarstjórn verður ekki fullskipuð í bundinni kosningu og skal þá kosning verða óbundin.

Nú kemur aðeins fram einn framboðslisti og skal þá yfirkjörstjórn framlengja framboðsfrest um tvo sólarhringa. Komi ekki fram nýr framboðslisti áður en þeim fresti lýkur verður fram kominn framboðslisti sjálfkjörinn.
7. Við 19. gr. 4. mgr. orðist svo:

Hver maður á kosningarrétt í því sveitarfélagi þar sem hann á lögheimili þegar framboðsfrestur rennur út í þeim sveitarfélögum þar sem sveitarstjórnarkosningar fara fram í maí.
8. Við 20. gr.
  - a. 1. mgr. orðist svo:

Kjörgengir í sveitarstjórn eru allir þeir sem kosningarrétt eiga í sveitarfélaginu og hafa ekki verið sviptir löggræði.
  - b. Í stað „33. gr.“ í lok 2. mgr. komi: 35. gr.
9. Við 21. gr.
  - a. Í stað „17. gr.“ í 1. mgr. komi: 19. gr.
  - b. Í stað orðsins „aðsetursskipti“ í 3. mgr. komi orðið: lögheimilisskipti.

10. Við 27. gr. Í stað talnanna „100–500“ í 2. mgr. komi: færri en 500.
11. Við 40. gr. Fyrri másl. 3. mgr. orðist svo: Við nafnakall er sveitarstjórnarmanni skylt að taka þátt í atkvæðagreiðslu.
12. Við 42. gr. Í stað orðanna „sveitarstjórnar eða nefndar“ í lok fyrri mgr. komi: sem samþykkt er með a.m.k. $\frac{2}{3}$ hlutum atkvæða í sveitarstjórn eða nefnd.
13. Síðari mgr. 42. gr. verði 1. mgr. 43. gr.
14. Við 46. gr. 1. mgr. orðist svo:
Aldursforseti nýkjörinnar sveitarstjórnar kveður hana til fyrsta fundar eigi síðar en 15 dögum eftir að hún tekur við störfum eftir kosningar og stýrir fundi þar til oddviti hefur verið kjörinn.
15. Við 50. gr. 1. mgr. orðist svo:
Oddviti sveitarstjórnar, borgarstjóri, bæjarstjóri eða sveitarstjóri boðar sveitarstjórnarfundi á þann hátt sem sveitarstjórn ákveður. Hann ákveður og fundarstað og fundartíma hafi sveitarstjórn eigi gert það.
16. Við 51. gr. Síðari másl. 3. mgr. falli brott.
17. Við 53. gr. 1. mgr. orðist svo:
Oddviti stjórnar umræðum á fundum sveitarstjórnar. Hann sér um að fundargerðir séu skipulega færðar í gerðabók sveitarstjórnar og að allar ályktanir og samþykktir séu rétt og nákvæmlega bókaðar.
18. Við 54. gr.
a. Í stað orðsins „kosningarrétt“ í 3. mgr. komi: atkvæðisrétt.
b. Orðin „nema hún hafi fyrir fram ákveðið að svo skuli vera“ í 4. mgr. falli brott.
19. Við 57. gr. Síðari másl. 3. mgr. falli brott.
20. Við 58. gr.
a. Í stað „400“ í síðari mgr. komi: 500.
b. 2. og 3. másl. 2. mgr. verði sérstök mgr., 3. mgr.
21. Við 60. gr. Fyrri mgr. orðist svo:
Þegar aðalmaður í nefnd forfallast um stundarsakir skal varamaður hans taka sæti í nefndinni. Þegar aðalmaður í nefnd fellur sér, flyst burt eða forfallast varanlega á annan hátt tekur varamaður sæti hans sbr. fyrri másl., nema sveitarstjórn ákveði að kjósa aðalmann að nýju.
22. Við 65. gr. 3. mgr. orðist svo:
Ályktun nefndar, sem hefur fjárútlát í för með sér, skal lögð fyrir sveitarstjórn eða byggðarráð hennar eftir því sem fyrir er mælt í samþykkt um stjórn sveitarfélagsins.
23. Við 69. gr. Í stað „400“ í 1. mgr. komi: 500.
24. Við 71. gr. 6. mgr. falli brott.
25. Við 75. gr. Upphaf 1. mgr. orðist svo:
Fyrir lok janúarmánaðar skal sveitarstjórn gera fjárhagsáætlun sveitarsjóðs, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins fyrir yfirstandandi ár.
26. Við 76. gr. Greinin orðist svo:
Á fyrsta ári hvers kjörtímabils skal sveitarstjórn semja og fjalla um þriggja ára áætlun um rekstur, framkvæmdir og fjármál sveitarfélagsins.
Áætlunin skal vera rammi um árlegar fjárhagsáætlanir sveitarfélagsins og skal endurskoða hana hverju sinni í tengslum við afgreiðslu fjárhagsáætlunar.
27. Við 77. gr. Í stað orðanna „5 ára“ komi: þriggja ára.
28. Við 78. gr. Greinin orðist svo:
Við gerð fjárhagsáætlunar skal hafa hliðsjón af veltufjárstöðu sveitarfélagsins í byrjun fjárhagsárs og áætla fyrir þeim breytingum sem nauðsynlegt er talið að gera á henni.

29. Við 82. gr. Greinin orðist svo:
Semja skal ársreikning fyrir sveitarsjóð, stofnanir sveitarfélagsins og fyrirtæki þess. Jafnframt skal semja samstæðureikning fyrir sveitarfélagið, stofnanir þess og fyrirtæki með sjálfstætt reikningshald.
Ársreikningur skal sýna yfirlit um rekstur og framkvæmdir á reikningsárinu og efnahagsreikning í lok reikningsárs ásamt skýringum. Yfirlit yfir allar fjárhagsábyrgðir sveitarfélagsins skal vera hluti ársreikningsins og í honum skal sýna fjárhagsáætlun reikningsársins til samanburðar.
Ársreikningurinn skal gerður samkvæmt lögum, reglum og góðri reikningsskilavenju.
30. Við 84. gr. Greinin orðist svo:
Endurskoðun hjá sveitarfélagi, stofnunum þess og fyrirtækjum skal unnin af tveimur skoðunarmönnum. Í sveitarfélögum, þar sem íbúar eru 500 eða fleiri, skal sveitarstjórn jafnframt fela löggiltum endurskoðanda eða endurskoðunarstofu að annast endurskoðun.
Á fyrsta eða öðrum fundi nýkjörinnar sveitarstjórnar skal hún kjósa tvo skoðunarmenn til eins árs í senn og jafnmarga til vara. Fulltrúar í sveitarstjórn og starfsmenn sveitarfélagsins eru eigi kjörgengir sem skoðunarmenn hjá sveitarfélaginu, stofnunum þess eða fyrirtækjum.
Sveitarstjórn er heimilt að starfrækja endurskoðunardeild sem annast innri endurskoðun undir stjórn forstöðumanns. Innri endurskoðun er hluti af skipulagi sveitarfélags og þáttur í eftirlitskerfi þess.
31. Við 85. gr. Greinin orðist svo:
Skoðunarmenn skulu haga endurskoðun í samræmi við góðar endurskoðunarvenjur eins og þær eru hjá sveitarfélögum á hverjum tíma. Með endurskoðun sinni skulu þeir komast að rökstuddri niðurstöðu um áreiðanleika ársreikningsins og skulu ganga úr skugga um að hann sé gerður í samræmi við góða reikningsskilavenju og að fylgt hafi verið ákvæðum laga, reglna og samþykktu um meðferð fjármuna og upplýsingaskyldu sveitarfélaga.
32. Við 86. gr. Greinin orðist svo:
Skyllt er að veita skoðunarmönnum aðstöðu til að gera þær athuganir sem þeir telja nauðsynlegar. Þeir skulu fá aðgang að öllum eignum, bókum, fylgiskjölum og öðrum gögnum sveitarfélagsins og skulu sveitarstjórn og starfsmenn sveitarfélagsins veita þeim allar þær upplýsingar sem þeir æskja og unnt er að láta í té.
Endurskoðun skal lokið eigi síðar en 30. júní ár hvert.
33. Við 87. gr. Greinin orðist svo:
Skoðunarmenn skulu árita ársreikninginn og greina frá niðurstöðum endurskoðunarinnar. Þeir skulu gefa yfirlýsingu um að ársreikningurinn hafi verið endurskoðaður og að hann hafi verið saminn í samræmi við ákvæði laga, reglna og samþykktu. Þeir skulu láta í ljós álit á ársreikningnum og greina frá niðurstöðum endurskoðunarinnar að öðru leyti.
Telji skoðunarmenn að í ársreikningi séu ekki þær upplýsingar sem þar eiga að koma fram skulu þeir geta þess í áritun sinni og veita viðbótarupplýsingar ef þess er kostur. Að öðru leyti geta skoðunarmenn greint frá þeim atriðum í áritun sinni sem þeir telja eðlilegt að fram komi í ársreikningi.
Ábendingar og athugasemdir, sem skoðunarmenn vilja koma á framfæri við sveitarstjórn, framkvæmdastjóra eða forstöðumenn, skal bera fram skriflega og skal aðilum veittur hæfilegur frestur til svara.
Ef skoðunarmönnum þykir ástæða til skulu þeir gera tillögur til sveitarstjórnar um endurbætur varðandi meðferð fjármuna hjá sveitarsjóði, stofnunum hans eða fyrirtækjum.

um, um breytingar á innra eftirliti, stjórnsýslu og öðru því sem þeir telja að geti verið til bóta í rekstri sveitarfélagsins.

Sveitarstjórn skal varðveita á öruggan hátt öll gögn um endurskoðunina og samskiptin við skoðunarmenn.

Skoðunarmanni er ekki heimilt að gefa óviðkomandi upplýsingar um hag sveitarfélags eða annað það er hann kemst að í starfi sínu.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um endurskoðun hjá sveitarfélögum og verksvið skoðunarmanna.

34. Við 89. gr. Orðin „enda samþykki $\frac{2}{3}$ hlutar fulltrúa í sveitarstjórn að veita ábyrgðina“ í lok greinarinnar falli brott.
35. Við 90. gr. Í stað orðsins „heilbrigðum“ í 4. mgr. komi: eðlilegum.
36. Við IX. kafla. Kafli (97.–105. gr.) falli brott.
37. Við 106. gr. Í stað orðsins „héraðsnefnda“ komi: landshlutasamtaka.
38. Við 107. gr. Í stað orðsins „byggðasamlag“ í 1. mgr. komi: byggðasamlög.
39. Á eftir 107. gr. komi ný gr. er orðist svo:

Sé sveitarfélögum ætluð í lögum verkefni sem þeim er um megn að leysa hverju fyrir sig skulu mynduð byggðasamlög um framkvæmd þeirra. Skulu í slíkum lögum vera ákvæði um hverfa- eða svæðaskiptingu landsins og sveitarfélög stofna byggðasamlög í samræmi við hana.

Ákvæði þessa kafla gilda um byggðasamlög skv. fyrri mgr. þessarar greinar með þeim frávikum sem kunna að felast í öðrum lögum.

40. Við 112. gr. Upphaf greinarinnar orðist svo:
Sveitarfélög geta stofnað til staðbundinna landshlutasamtaka o.s.frv.
41. Við 114. gr. Greinin orðist svo:
Ráðuneytið skal vinna að stækkun sveitarfélaga með samruna fámennra sveitarfélaga í stærri og öflugri heildir. Skal ráðuneytið vinna að þessu í samráði við einstök sveitarfélög, Samband íslenskra sveitarfélaga og landshlutasamtök sveitarfélaga.
42. Við 115. gr. Í stað orðsins „héraðsnefndar“ í 1. mgr. komi: landshlutasamtaka.
43. Við 125. gr. Á eftir 2. mgr. komi ný mgr. svohljóðandi:
Óski héraðsnefnd eftir er umboðsmaður ríkisins skyldur að annast framkvæmdastjórn fyrir nefndina enda sé kostnaður greiddur af héraðsnefnd.
44. Við 129. gr. Fyrri mgr. orðist svo:
I. kafli og III. kafli laga þessara öðlast þegar gildi. VIII. kafli laganna tekur gildi 1. janúar 1987. Aðrir kaflar laganna taka gildi þegar að loknum almennum sveitarstjórnarkosningum árið 1986.
45. Við bætast bráðabirgðaákvæði svohljóðandi:

I.

Kosning sýslunefnda vorið 1986 fer fram skv. ákvæðum IV. kafla laga nr. 58 29. mars 1961, með síðari breytingum, og skulu þær fara með umboð þar til sveitarfélög eða byggðasamlög geta tekið við verkefnum þeirra, en þó ekki lengur en til 31. desember 1987.

Oddvitar sýslunefnda skulu hafa forgöngu um flutning verkefna og önnur skil af hálfu sýslufélaga til sveitarfélaga og héraðsnefnda. Ráðuneytið skal setja nánari reglur um þessi efni.

II.

Kosningar sveitarstjórna vorið 1986 skulu fara fram laugardaginn 31. maí nema í þeim sveitarfélögum þar sem færri en $\frac{3}{4}$ hlutar íbúanna eru búsettir í kaптúnum. Þar skulu kosningarnar fara fram laugardaginn 14. júní. Að öðru leyti gilda ákvæði þessara laga um þær kosningar.